

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 4. decembra 2017. godine
Br. ref.: RK 1159/17

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЛJIVОСТИ

у

слučaju br. KI104/17

Подносилац

Naser Berisha

Ocena ustavnosti rešenja br. AC-I-15-0265 Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovku agenciju za privatizaciju od 6. aprila 2017. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

у сastavu

Arta Rama-Hajrizi, председница
Ivan Čukalović, заменик председника
Altay Suroy, судија
Almiro Rodrigues, судија
Snezhana Botusharova, судија
Bekim Sejdiu, судија
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, судија и
Gresa Caka-Nimani, судија

Подносилац захтева

1. Zahtev je podneo Naser Berisha iz sela Bakšija, opština Obilić (у дaљем тексту: подносилац захтева), koga zastupa Gani Asllani, advokat из Prištine.

Osporena odluka

2. Podnositac zahteva osporava rešenje br. AC-I-15-0265 Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Žalbeno veće) od 6. aprila 2017. godine.
3. Osporena odluka je uručena podnosiocu zahteva 30. maja 2017. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke, kojom se tvrdi da su povređena prava podnosioca zahteva garantovana članovima 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 46. [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) i članom 1 [Zaštita imovine] Protokola br. 1 Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLjP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom суду Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog суда Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 25. avgusta 2017. godine, podnositac je podneo zahtev Ustavnom суду Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Istog datuma, predsednica Suda je imenovala sudiju Selvete Gérxhaliu-Krasniqi za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Almira Rodrigues (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Arta Rama-Hajrizi.
8. Dana 6. septembra 2017. godine, Sud je obavestio podnosioca i Posebnu komoru Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Posebna komora) o registraciji zahteva i tražio da podnesu dokaz u vezi sa datumom prijema osporene odluke od strane podnosioca zahteva. Istog datuma, zahtev je dostavljen Kosovskoj agenciji za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP).
9. Dana 8. septembra 2017. godine, Sud je primio potvrdu u vezi sa datumom kada je podnosiocu zahteva uručena osporena odluka.
10. Dana 14. novembra 2017. godine, Veće za razmatranje je razmatralo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

11. Dana 14. februara 2007. godine, podnositac zahteva je podneo tužbu protiv R.C. i društvenog preduzeća KBI "Kosova Export", opština Kosovo Polje (u daljem tekstu: društveno preduzeće) za ponovno vraćanje nekoliko parcela zemljišta u

selu Bakšija, opština Obilić, za koje podnositac zahteva tvrdi da su konfiskovana od Z. Z, koji je predak oca podnosioca zahteva.

12. Dana 6. februara 2009. godine, Osnovni sud u Prištini se (rešenje C. br. 231/2007) proglašio nenađežnim da odlučuje o slučaju i tužba je dostavljena Specijalizovanom veću Posebne komore za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Specijalizovano veće).
13. Dana 12. aprila 2011. godine, Specijalizovano veće je (neodređeno rešenje) odbilo tužbeni zahtev što se tiče tužilje R.C, kao neprihvatljiv.
14. Dana 26. aprila 2011. godine KAP je, kao predstavnik društvenog preduzeća, podneo zahtev za obustavu postupka u ovom predmetu, pošto je društveno preduzeće bilo predmet likvidacije.
15. Dana 21. novembra 2011. godine, Specijalizovano veće je (rešenje br. SCC-09-0217) odbilo, kao neosnovan, zahtev KAP-a za obustavu postupka u vezi sa tužbom podnosioca zahteva.
16. Dana 18. decembra 2014. godine, Žalbeno veće je (rešenje ASC-11-0108) odbilo, kao neosnovanu, žalbu KAP-a protiv rešenja (br. SCC-09-2017) Specijalizovanog veća.
17. Dana 26. oktobra 2015. godine, Specijalizovano veće je (rešenje SCC-09-0217) odbacilo tužbu podnosioca zahteva kao neprihvatljivu "nakon što tužilac nije uspeo da obezedi rešenje o nasleđivanju naslednik Z.Z." da bi potvrdio njihov aktivni legitimitet u ovom slučaju.
18. Dana 24. novembra 2015. godine, podnositac zahteva je uložio žalbu Žalbenom veću protiv rešenja Specijalizovanog veća (SCC-09-0217) "zbog povrede materijalnog prava".
19. Dana 6. aprila 2017. godine, Žalbeno veće je (rešenje br. AC-I-15-0265) odbilo, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva. Žalbeno veće je potvrđujući rešenje Specijalizovanog veća, između ostalog, obrazložilo:

*"Na osnovu zapisnika sa javne rasprave, veoma se jasno vidi da je tužiocu dato do znanja da treba da doneše rešenje o nasledstvu, međutim tužilac to nije doneo, uz izgovore da je sporna imovina registrovana na ime [društvenog preduzeća], s toga ne može da se dobije rešenje o nasledstvu.
[...]"*

Žalilac čak ni žalbom u žalbenom postupku nije doneo rešenje o nasledstvu. On je žalbom potvrdio da je zahtev da se doneše takvo rešenje radi potvrđivanja aktivnog legitimiteta, prema njegovom mišljenju, protivzakonit, jer su njegovom prethodniku [Z.Z.] oduzeta imanja [...]i on nije imao imovinu za nasleđivanje.

Žalbeno veće nije moglo da prihvati takvo obrazloženje tužioca o ne slanju traženog rešenja o nasledstvu, pošto se na osnovu člana 157 Zakona o

vanparničnom postupku, naslednici imaju pravo da traže rešenje o nasledstvu i ukoliko nema imovine koja bi se nasledila”.

Navodi podnosioca

20. Podnositac zahteva tvrdi da je Žalbeno veće (rešenje br. AC-I-15-0265) povredilo prava garantovana članovima 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 46. [Zaštita imovine] Ustava i članom 1 [Zaštita imovine] Protokola br. 1 EKLjP.
21. Podnositac zahteva navodi da su osporene parcele otuđene “*od 1984-1985. godine kada su uredene poljoprivredne zemlje konsolidacijom, a do tog vremena su to bila privatna imanja na ime prethodnika oca [podnosioca zahteva], ali na arbitraran način, bez ikakvog zakonskog osnova i nesavesno su data u posedovanje i na korišćenje kolonijama dovedenim iz drugih mesta bivše Jugoslavije*”.
22. Podnositac zahteva tvrdi da društveno preduzeće “*koje zastupa [KAP] nema nikakav pravni osnov da kao vlasnica drži katastarske parcele [...] koje je stekla bez ikakvog pravnog osnova [...] i u suprotnosti sa Evropske konvencije o ljudskim pravima i Protokolu 1 člana 1 [Zaštita imovine]*” članom 46. Ustava i zakonima o imovini u Republici Kosovo.
23. Podnositac zahteva, takođe, tvrdi: „*Posebna komora Vrhovnog suda Kosova je legitimisala sve povrede koje su načinjene u monističkom sistemu u suprotnosti sa gore navedenim aktima, čineći vlasnikom, eksproprijacije*”.
24. Na kraju, podnositac zahteva traži od Suda da poništi rešenje Žalbenog veća i da mu se osporene parcele “*vrate u korišćenje*”.

Prihvatljivost zahteva

25. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje predviđene Zakonom i Poslovnikom.
26. U tom smislu, Sud se prvo poziva na stavove 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

*“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.
[...]
7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom ”.*
27. Sud se, takođe, poziva na član 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuje:

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnositac primio sudsку odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljuvanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog.”

28. U ovom slučaju, Sud utvrđuje da je podnositac podneo zahtev kao pojedinac i kao ovlašćena strana, zahtev je podneo unutar rokova propisanih članom 49. Zakona i nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom.
29. Međutim, Sud se takođe poziva na član 48. [Tačnost podneska] Zakona, koji propisuje:
- “Podnositac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnositac želi da ospori”.*
30. Sud se poziva i na stavove (1) (d) i (2) (d) pravila 36 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika, koji propisuju:
- (1) *“Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:*
[...]
(d) ako je zahtev prima facie opravдан ili nije očigledno neosnovan.
- (2) *Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:*
[...]
(d) da podnositac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepio svoju tvrdnju”.
31. Sud podseća da podnositac zahteva tvrdi da je Žalbeno veće (rešenje br. AC-I-15-0265) povredilo pravo na pravično i nepristrasno suđenje i pravo na zaštitu imovine.
32. S tim u vezi, Sud primećuje da podnositac zahteva tvrdi da je Žalbeno veće, odbacujući tužbu podnosioca zahteva kao neosnovanu, legitimisalo konfiskaciju bez pravne osnove imovine njegovih predaka.
33. Sud podseća da je Žalbeno veće odbilo žalbu podnosioca zahteva protiv Specijalizovanog veća iz proceduralnih razloga, jer podnositac zahteva nije podneo rešenje o nasledstvu kako bi dokazao svoj aktivni legitimitet u vezi sa zahtevom za vraćanje spornih parcela i nisu posebno razmatrali samu suštinu njegovog zahteva.
34. S tim u vezi, Sud naglašava da nije zadatak Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama i zakonu koje su navodno izvršene od strane redovnih sudova prilikom ocene dokaza ili primene zakona (zakonitosti), osim i ako su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). U stvari, uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (Vidi: *mutatis mutandis*, presuda Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLjP) od 21. januara 1999. godine, *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, stav 28).
35. Uloga Ustavnog suda je da se osigura saglasnost sa pravima garantovanim Ustavom i drugim pravnim instrumentima. Dakle, Ustavni sud ne može da deluje kao „sud četvrtog stepena“ (vidi: presudu ESLjP od 16. septembra 1996. godine, *Akdivar protiv Turske*, br. 21893/93, stav 65, vidi, takođe: *mutatis*

mutandis slučaj KI86/11, podnosioci zahteva: *Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. godine).

36. U stvari, Sud primećuje da je Žalbeno veće ocenilo tumačenje Specijalizovanog veća u pogledu proceduralnih odredaba u vezi sa aktivnom legitimitetom podnosioca zahteva.
37. Žalbeno veće je tokom razmatranja tvrdnji podnosioca zahteva obrazložilo da je Specijalizovano veće s pravom odbacilo tužbu podnosioca, jer nije podneo rešenje o nasledstvu da bi dokazao aktivni legitimitet u vezi sa spornim parcelama.
38. Žalbeno veće se, dalje, bavilo i tvrdnjom podnosioca zahteva da nije bilo moguće da se sproveđe postupak nasledstva u vezi sa pretkom podnosioca Z.Z, pošto on nije imao imovinu za nasleđe i obrazložio “*na osnovu člana 157 Zakona o vanparničnom postupku, naslednici imaju pravo da traže rešenje o nasledstvu i ukoliko nema imovine koja bi se nasledila*”.
39. Sud smatra da su zaključci Žalbenog veća doneti nakon detaljnog razmatranja svih argumenata koje je podneo podnositelj zahteva. Na taj način, podnosiocu zahteva je data mogućnost da u svim fazama postupka izloži argumente i dokaze koje smatra značajnim za svoj slučaj.
40. Svi argumenti podnosioca zahteva, koji su bili relevantni za odlučivanje o aktivnom legitimitetu podnosioca zahteva u ovom predmetu, su saslušani i na potreban način razmatrani od strane sudova. Svi materijalni i pravni razlozi u vezi sa spornom odlukom su detaljno podneti od strane podnosioca, a kao posledica toga, Sud zaključuje da su postupci u redovnim sudovima u celini bili pravični (vidi: *mutatis mutandis*, presuda ESLjP od 21. januara 1999. godine, *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, stavovi 29 i 30).
41. Što se tiče navodnih povreda podnosioca zahteva u vezi sa pravom na zaštitu imovine, Sud podseća da se pravo na zaštitu imovine odnosi samo na postojeću imovinu osobe i ne garantuje pravo na sticanje imovine (vidi: *mutatis mutandis*, predmet ESLjP *Marckx protiv Belgije*, br. 6633/74, presuda od 13. juna 1879. godine, stav 50).
42. Pod određenim okolnostima, „*legitimno očekivanje*“ za sticanje imovine takođe može uživati zaštitu iz člana 46. Ustava i člana 1 Protokola br. 1 EKLjP (vidi: *mutatis mutandis*, slučaj ESLjP, *Béláné Nagy protiv Mađarske*, br. 53080/13, presuda od 13. decembra 2016. godine, stav 74).
43. Međutim, Sud podseća da „*legitimno očekivanje*“ treba da bude konkretnije prirode nego samo nada, i zasnovano na zakonskoj odredbi ili pravnom aktu, kao što je na primer sudska odluka. Ne može se reći da se „*legitimno očekivanje*“ javlja u slučajevima kada postoji spor oko pravilnog tumačenja i primene zakona, dok zahtevi podnosioca zatim odbacuju redovni sudovi (vidi: *mutatis mutandis*, *Béláné Nagy protiv Mađarske*, Ibide , paragraf 75).

44. Kao posledica toga, Sud smatra da okolnosti slučaja nisu dale podnosiocu zahteva pravo na materijalni interes zaštićen članom 46. Ustava i članom 1 Protokola br. 1 EKLjP.
45. Kao rezime, Sud smatra da podnositelj zahteva nije izneo nikakve dokaze, činjenice ili argumente koji pokazuju da je postupak pred Žalbenim većem na bilo koji način predstavlja ustanovnu povredu njegovih prava garantovanih Ustavom, odnosno pravo na pravično i nepristrasno suđenje i pravo na zaštitu imovine.
46. Shodno tome, Sud zaključuje da je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama i treba da se proglaši neprihvatljivim u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 48. Zakona i pravilom 36(1) (d) i (2) (d) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 48. Zakona i pravilom 36 (1) (d) i 36 (2) (d) Poslovnika, dana 14. novembra 2017. godine jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20 (4) Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Pređsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

